

MARIBORSKI VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Pajasnica

mariborski javnosti

V »Ponedeljskem Slovencu« od 11. maja 1936 je izšel pod napisom »SSK Maribor se je poslovil od svojega igrišča« članek, ki skuša v hujšakškem tonu zbuditi nerazpoloženje javnosti proti sokolskemu društvu Maribor-matica. Ker vsebuje članek celo vrsto neresničnih trditev, smatramo za potrebno, pojasniti mariborski javnosti zadevo novega sokolskega telovadišča v pravi luči.

Sokol Maribor-matica je zaprosil mestno občino mariborsko že leta 1932, da po poteku najemne dobe s ISSK Mariborom da prostor v Ljudskem vrtu v najem Sokolu Maribor-matica.

ISSK Maribor se je namreč že ob podelitvi velikih teniških prostorov v Ljudskem vrtu napram mestni občini mariborski sam zavezal, izprazniti nogometno igrišče po preteku najemne dobe, to je koncem leta 1933. Zato je bil Sokol Maribor-matica upravičen zaprositi za prostor. Prisiljen pa je bil k temu, ker je njegovo dosedanje letno telovadišče le začasno, ker se ima preko nje po regulacijskem načrtu v doglednem času podaljšati Gregorčičeva ulica, ne glede na to, da je prostor za veliko število članstva in mladine kakor tudi za vežbanje lahkoatletskih panog premajhen. Izključeno je bilo, dobiti v območju društva, t. j. na levem bregu Drave, primeren prostor, ki že z ozirom na stotine dece, ki vežba v Sokolu, ni smel biti preoddaljen. Na podlagi te prošnje se je pri mestni občini vršila anketa prizadetih društev z zastopniki mestne občine, ki je uvažujoč te razloge, priznala upravičenost prošnje Sokola Maribor-matica. Pogajanja glede prostora so se zavlekla do leta 1934, ko se je med Sokolom Maribor-matica, ISSK Mariborom in mestno občino mariborsko dosegel sporazum, po katerem je oddala mestna občina mariborska prostor v najem Sokolu Maribor-matica. ISSK Maribor pa je poleg drugih ugodnosti v kritje investicij priznala vsoto 120.000.—. Docela neresnična pa je trditev, da bi bil Sokol Maribor-matica prejel kak znesek. Poleg tega se je ISSK Maribor zagotovila **souporaba prostora do 31. decembra 1935.** Na prošnjo ISSK Maribora je podpisana uprava koncem 1. 1935. iz lastnega nagiba podaljšala ta rok do 15. maja 1936, tako da se dosedaj ni moglo pričeti s preurejevanjem prostora. — Trajna souporaba pa ni mogoča že zaradi tega, ker se mora prostor, da bo sledeč svojemu namenu, z napravo tekališča, igrišča in drugih naprav preurediti tako, da se za nogomet ne bo mogel več uporabljati.

Iz tega je razvidno, da je bilo postopanje Sokola Maribor-matica vseskozi korektno in da je društvo šlo tudi ISSK Mariborom na roko, kolikor je bilo mogoče. Kar se pa tiče očitkov napram mestni upravi in »kulturno narodne sramote«, ki je v tem, da je dobil prostor Sokol in da se je s tem napravil dostopen stotinam sokolske mladine obojega spola, za sistematično telesno vzgojo ter ne le nekaj možnost za eno igro, pripominjamo še, da bo stal na tem mestu mariborski Sokolski dom kot trajno svetišče nacionalne misli, kar je omogočila s svojo oddelitvijo prejšnja mestna uprava, za kar ji moramo biti vsi narodni Mariborčani hvaležni. — Uprava Sokolskega društva Maribor-matica.

Hajmverovski krvavi upor v Gradcu

DUNAJ, 15. maja. Ogorčenje med Hajmverovci z ozirom na Schuschniggovo kabinetno revolucijo ter izkrcanje kneza Starhemberga iz vlade, narašča vedno bolj. Včeraj so bila po vsej Avstriji hajmverovska protestna zborovanja. V Gradcu je prišlo do krvavih spopadov med hajmverovskimi formacijami in policijo. Vojaštvo in policija sta bila povsod v pripravljenosti. Hajmverovske formacije so tudi prejele nalog k stalni pripravljenosti, pri čemer so dobile posamezne formacije strogo navodilo, da ne podvzema nikakršnih delnih akcij, ampak da počakajo na instrukcije, ki bodo sledile po Starhembergovih vrniti iz Rima. Hajmverovski funkcionarji so odložili svoje funkcije v Patriotični fronti in pozivajo vse člane hajmverovskih formacij, da izstopijo iz omenjene fronte, ki da je sedaj postala zgolj Schuschniggova telesna garda.

DUNAJ, 15. maja. V splošnem se komentira v tukajšnjih političnih krogih položaj v tem smislu, da je sedaj nastala še bolj zamotana in komplicirana situacija. Povdarja se, da je Schuschnigg ostal zmagovalac le radi tega, ker je imel za seboj generaliteto in vojaštvo, in sicer radi svoje parole, da naj bodo le vojska in eksekutiva nosilca oborožene sile v državi. Ta parola se je v vojaških krogih sprejela zelo simpatično, s čimer se je zaostrilo nasprotje med vojsko in hajmverovskimi formacijami.

DUNAJ, 15. maja. Preje kakor se je pričakovalo je prenehal v Avstriji dualizem v vladi, ki je doslej onemogočal vsako notranjo konsolidacijo. Schuschnigg je sklical nenadno sejo vlade, na kateri je zahteval od Starhemberga, da se Hajmverovci kot izključno militantna organizacija odrečejo vsakemu vmešavanju v nortanjepolitične prilike ter da se hajmverovske formacije razorožijo kakor so razorožitev že izvedli klerikalne »Sturmscharen« in krščansko socialni »Freiheitsbunde«. Dr. Schuschnigg je naglašal, da morajo biti v bodoči Avstriji nosilec oborožene sile samo vojska, policija in orožništvo. Knez Starhemberg je zahteve odbil, kar je bilo zadnji povod za kabinetno revolucijo.

RIM, 15. maja. Reuter poroča, da je izločitev Starhemberga iz avstrijske vlade zbudil v laških političnih krogih mučen vtis.

Snuje se fašistovski državni blok

RIM, 15. maja. Znamenja kažejo, da doživlja pakt o francosko-italijanskem prijateljstvu, ki sta ga sklenila Mussolini in Laval dne 7. januarja 1935, svoj popoln brodolom, in sicer radi medtem izvršene aneksije Abesinije, ki je francoska levčarska vlada ne bo hotela priznati, ne samo iz zunanjepolitičnih razlogov, ampak tudi radi načelno notranjepolitičnih vzrokov, spričo katerih se obeležuje njeno nasprotstvo napram fašizmu. V tej zagati jadra Mussolini v nemško strujo. Kakor se zadržuje v tukajšnjih diplomatskih in političnih krogih, bodo že bližnji dnevi prinesli jasnost. Tudi se doznava, da se hoče Mussolini zediniti s Hitlerjem v avstrijskem vprašanju, če ne bi Francija hotela priznati aneksije Abesinije brez vseh zadržkov. Spričo tega bi Italija in Nemčija tvorili enoten fašističen državni blok od Severnega morja pa do Sredozemskega morja, ki bi si nadel nalogo, da vsepovsod paralizira politiko Francije in ostalih demokratično ustrojenih držav. Številni kurirji, ki se vozijo zadnje dni med Rimom in Berlinom, pričajo o predstojećem sporazumu med Mussolinijem in Hitlerjem.

V Rimu ne prikrivajo, da bi Mussolini rajši ostal na torišču sporazumne politike s Francijo, ne bi pa niti za minuto pomišljal, da obrne Franciji hrbet in da stopi na stran Nemčije, če bi socialistična francoska vlada v zasledovanju ciljev, naperjenih proti fašističnemu režimu v Italiji, hotela obbrezuspediti laško vojno zmago v Afriki. V tem slučaju bi Mussolini skupno s Hitlerjem pristopil k reševanju srednje- in južноеvropskih problemov. Italija odklanja v abesinskem vprašanju vsak kompromis in upa še vedno, da bo Francija pustila past angleške teze. V tem slučaju lahko računa Francija na novo priključitev Italije k fronti strezanske politike, v obratnem slučaju pa se bo Pariz znašel nasproti nemško-laškemu bloku.

Blum sestavlja levčarsko vlado

PARIZ, 15. maja. DNB poroča: Predstignirani vodja bodoče francoske vlade Leon Blum nadaljuje svoje razgovore z različnimi osebnostmi. Včeraj je posetil bolanega zunanjega ministra Flandina v njegovem domu in bil z njim v daljšem razgovoru. Predsedstvo izvršenega odbora radikalno socialistične stranke je soglasno sprejelo poziv socialistične stranke za sodelovanje v novi vladi.

V ozadiju palestinskih nemikov - Lahe

LONDON, 15. maja. DNB poroča: »Star« obtožuje Lahe, da so bili udeleženi pri organiziranju in netenju nedavnih nemirov v Palestini, ob kateri priliki je poginilo večje število Židov. S podkupovanjem in raznimi drugimi sredstvi so sejal laški agitatorji pri arabskem prebivalstvu nejevoljo proti obstoječemu angleškemu režimu. Slične metode so se uporabljale tudi v Egiptu.

Pabecki

N.J. Vel. KRALJICA MARIJA

je sprejela v avdienco 40 članic Ženskega prosvetnega in dobredelnega društva iz Podgorice. Članice so bile pred tem na Oplencu ter položile krasen venec na grob blagopokojnega kralja Ujedinitelja.

BIVŠI DIREKTOR PRIZADA PRED SODIŠČEM.

V Beogradu je bila te dni razprava proti podravnatlju PRIZADA dr. Cirilu Nemcu, in sicer radi tožbe borznega senzala Aleksa Mitića. Dr. Nemec je bil obtožen radi nekega nepovolnega poročila, ki ga je dal o Mitiću. Sodišče pa je Nemca oprostilo, ker se ni moglo ugotoviti, da li je obtoženi sam napisal to poročilo.

NOVI ŠEF AVALE.

»Samouprava« poroča, da je za novega člana v direktoriju »Samouprave« imenovan dr. Voja Janjić, in pri tem naglašja, da je bil te dni dr. Janjić izvoljen tudi za predsednika in šefa agencije »Avala«.

DRUŠTVO SV. IVANA KAPISTRANA.

V Zemunu se je ustanovilo društvo Sv. Ivana Kapistrana, ki ima namen, da s prostovoljnimi prispevki omogoči gradnjo rimokatoliške katedrale v Beogradu. Kakor znano je svojčas pričelo takšno akcijo društvo Sv. Vinka pod pokroviteljstvom beogradskega nadškofa Rafaela Rodića. Je pa ta akcija doživela neuspeh.

Zanimivo in poučno je, da je beograjski nadškof dr. Rodić izvedel za ustanovitev društva Sv. Kapistrana šele ob priliki svoje kanonične vizitacije po Sremu in Vojvodini.

O MINIMALNIH DELAVSKIH MEZDAH

se razpravlja te dni v ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja na posebni konferenci zastopnikov gradbenih delodajalskih in delojemalskih delegacij.

LETALSKA NESREČA PRI GORICI.

Agencija Stefani poroča, da je neko letalo, ki je spadalo h goriškemu aerodromu, treščilo včeraj blizu aerodroma in zgorelo. Pilot je bil na mestu mrtev.

Študentje stavkajo

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Pod tem naslovom je prinesel Vaš ugledni list včeraj po »Del. politiki« posneto vest, da je izbruhnila koncem prejšnjega meseca na vinarski šoli stavka. Ravnateljstvo pripominja k temu, da mu o kakšni stavki na vinarski in sadjarski šoli ni ničesar znanega. Stavka se tudi ne more imenovati dveurna prekinitev dela pri učencih I. letnika, dočim so gojenci II. letnika svoje delo ves čas redno vršili, odnosno se udeležili predavanj v smislu urnika. Učenci I. letnika niso zahtevali izboljšanja hrane — ki je mimogrede omenjeno, tečna in obilna — niti niso zahtevali »enake razdelitve poljskih del med gojenci«, ker se vse to dejansko že izvaja, marveč so predložili neke druge zahteve, ki jih je pa moralo ravnateljstvo kot povsem neutemeljene in ker niso v skladu z določili hišnega in šolskega reda, odkloniti. Trije gojenci, ki so nahujskali svoje tovariše k nepokorščini, so bili v smislu sklepa profesorske konference izključeni iz zavoda in so morali šolo takoj zapustiti. Tako postopajo v sličnih primerih na vseh kmetijskih šolah in se homo držali te prakse na naši vinarski in sadjarski šoli tudi v bodoče, kadarkoli bosta red in disciplina ogražena. — Ravnatelj P. r i o l.

Kulturni razgledi

K torkovemu literarnemu večeru

Kratko poročilo o tej prireditvi je prišlo naše glasilo že v sredo. Danes nekoliko več. Po uvodnem govoru Jele Levstikove je profesorica Milica Ostrovškova v svojem globoko začetem predavanju proslavila ženo-mater. Ker pa je ta večer potekel pod geslom »B e d n i m a t e r i e«, je vsa dobro pripravljena prireditelj poveljevala ono mater, ki je kljub silni bedi rodila otroke v močni veri, da bo njena deca v bodočih lepših časih vendarle prišla do boljšega izdatnega kosa kruha. Ali ni to, kot najbližji živ primer, naša slovenska mati, žena kočarka, dninarica, trpinka iz delavskih vrst? Za vse svoje brezprimerne žrtve ne pričakuje, ne zahteva in navadno tudi ne dobi plačila, se priznanja ne. — V določenem redu je sledilo deset del iz našega slovstva, ki govore o materni ljubezni in odnosu med njo in njenimi otroci. Prof. N o v a k recitira odločno, realistično. Seliškarjevi bridko resnični »Sedmorjenčki« in prelepa slika večera pred slovesom od matere, vzeta iz

Cankarjeve zbirke »Iz mojega življenja« sta dosegli svoj namen. — G o d i n o v a se v deklamacije tako poglubi, da jih ne samo podaja, ampak naravnost doživlja. Gradnikova nežna »Nezakonska mati«, Ine Slokanove pretresljiva »Molitev« za vsakdanji kruh, Kristinina »Prodajalka«, verna slika žrtvujoče se hčerke in Klopčičeva »Mati mi piše« so v zamisli Grudnove dobile prepričevalen izraz. — Prav dobra recitatorica je tudi I v a n u š e v a, pri kateri ugaja zlasti glas in umerjenost. Seliškarjeva trpeča »Mati« in Klopčičeva »Umirajoča starica«, podoba junaške žene, sta globoko vplivali. — Zelo občuteno, vendar pa brez pretirane sentimentalnosti, je znal podati Jaroslav D o l a r nedosežno lepo Cankarjevo črtico »Mater je zatajil« in prekrasno Župančičevo »Mati in sin«. — Večer je zaključila prof. Ostrovškova. — Umetniški uspeh je dosežen. Nas vseh dolžnost pa je, da zastavimo vse svoje moči v pomoč našim bednim materam, ki jih je pri nas tako veliko.

Gospodarsko življenje

Preteče nevarnosti v bodoči sadni kampanji

Ob prihodu bana dr. Natlačena v Maribor je Udruženje sadnih izvoznikov Dravske banovine v Mariboru predložilo g. banu sledečo predstavko:

Lanska letina sadja je bila plaširana pri nekaj zadovoljivih cenah za producenta po članih našega Udruženja na raznih inozemskih tržiščih. Radi znanih plačilnih težkoč, povzročenih po kliringu, pa grozi izvoznikarjem direktna katastrofa, ker se do danes nismo prejeli od Narodne banke izplačanih dobroimetij, ki so bila vplačana sukcesivno že pred devetimi meseci pri Narodni banki.

V pičlih dveh mesecih bi morali pričeti z izvozom nove letine, ki bo po vseh prihodkih ogromna in kakršne nismo imeli po zatrijevanju strokovnjakov že od l. 1908. Enake rekordne žetve je pričakovati tudi v drugih državah, in sicer v Avstriji, Švici, Južnih Tirolah, Holandski, Belgiji in Franciji ter Romuniji in Bolgariji, ki so vse naše konkurentinje na inozemskih tržiščih.

Naš kmet v bivši mariborski oblasti ima kot glavni vir dohodkov iz prodaje sadja, za katero se zadoljuje skoro vse leto pri svojem trgovcu, davkarji in drugje. Če se ne dosežejo za letošnjo kampanjo pri merodajnih oblastih potrebni ukrepi, ki bodo omogočili letošnji izvoz, je katastrofa neizogibna.

Da se pospeši plačilni promet med našo državo in Nemčijo, je uvedla kakor znano, Narodna banka s 15. januarjem tega leta čake, ki prosto notirajo na borzah. Posledica je bil padec marke pri nas od 17.65 na 13 Din pri nadaljnjem konstantnem padanju, kljub dejstvu, da notira marka po curiški pariteti še vedno 17.92

Din, pri čemer se okorišča na škodo producenta, izvoznikarja in narodnega gospodarstva edinole Narodna banka, oziroma njeni delničarji!

Ker se pa homo letos brez vsakega dvoma morali boriti s konkurenco gorj navedenih držav, ki poznajo s a m o curiško vrednost marke, bo iznašala razlika med našo ceno jabolk in jabolk drugih držav radi disparitete najmanj 10.000 dinarjev po vagonu. Da je v tem slučaju vsak izvoz nemogoč, ni treba še posebej povdarjati in utemeljevati.

Da preprečimo to katastrofo, ki grozi radi teh dejstev našemu kmetu in da se omogoči tudi eksporterjem jabolk obstanek, je edini izhod v sledečem:

Kakor Avstrija, naj tudi naša država sklene kompenzacijski dogovor z Nemčijo za izvoz najmanj 1700 vagonov, kolikor znaša točasno kontingent po trgovinski pogodbi, v približni vrednosti 70 milijonov dinarjev. Naša država ima zadosti potreb in povoda, da si nabavi industrijski material v Nemčiji, ki je glavni odjemalec naših agrarnih produktov in ne kupuje, kakor na žalost od sedaj, v pretežni večini v državah, ki nam konkurirajo na inozemskih tržiščih v naših produktih in s katerimi je vrhu tega še naša trgovinska bilanca pasivna. Povdariti moramo, da ima izvoz svežega sadja pravico do favoriziranja, ki pa je mogoče edino le z zgoraj navedeno kompenzacijo. Izvažamo sicer tudi druge agrarne produkte, so pa to izven svežega sadja skoro sami taki proizvodi naše zemlje, ki pa ni majo v Nemčiji od strani drugih držav tako močne konkurence kakor jabolka.

duši zasovražil vse Evropejce in pripravljaj načrt, po katerem je hotel osvoboditi vse severne afriške rodove od tujega jarma. Najprej se je javil kot dobrovoljec v špansko vojsko in ponudil 500 konjenikov, pod pogojem, da jim sme poveljevati. Dokler je Abd el Krim služil v Španiji, se ni niti ena naša puška sprožila na kakega Evropejca. Tako so Španci mislili, da v Maroku ne rabijo več vojakov, in pričeli so svoje posadke umikati v Evropo.

— Za časa službovanja v Španiji si je nedovršeni inženjer Abd el Krim vedel poiskati potrebne zveze tudi po drugih krajih Evrope. Našel je način za nabavo čim večje množine orožja da z njim opremi ves svoj narod.

V mestu Melili se je nahajala vojna pirotehnika, čigar poveljnik podpolkovnik Juan Francisco Gonzales, ki je bil nenavadno razuzdan vojak in polagal malo pažnje na vojaško karioero. Samo za zlatom je hitel in za ženami. Abd el Kim se je z njim sprijateljil in često ga je vabil k sebi na dvor v Aluksenas.

— Nekega dne mi je Abd al Kim zaupal

Mariborske in okoliške novice

V kakšnem jeziku bodo uradovali na obmejnem kolodvoru

Nocoj o polnoči so pričeli uradovati na mariborskem glavnem kolodvoru, ki se je spremenil v obmejnega, avstrijski obmejni železniški, policijski, carinski in veterinarski organi. Brez vsakih posebnih ceremonij se je izvršil prevzem obmejne službe na naših tleh. Vodstvo obmejne železniške službe je poverjeno g. Vodušku in bo stalno v službi na obmejnem kolodvoru po 30 avstrijskih železničarjev. Policijski obmejni oddelek bo vodil g. dr. Hans. Policijsko in revizijsko službo bo redno opravljalo 25 policijskih organov. Obmejni avstrijski carinski oddelek pa bo vodil g. dr. Sedlak. Carinsko službo bo po odrejenem turnusu opravljalo 20 carinskih organov. Skupno

bo torej vršilo službo na obm. kolodvoru nad 70 avstrijskih železniških, policijskih in carinskih organov. Vsi pa bodo stanovali v Lipnici in Spilju in se bodo dnevno vozili v službo.

Uradni jezik mariborskega obmejnega kolodvora je naš uradni jezik. Vsi avstrijski obmejni železniški, policijski in carinski bodo opravljali službo v slov. ali srbohrvatskem jeziku. Pri uradovanju pa se poslužujejo v pretežni večini tudi tiskovin naše železniške uprave. Vsi avstrijski organi so morali tudi polagati predhodno izpit iz našega državnega jezika. To pa mnogim ni bilo težavno, ker so mnogi uslužbenci po rodu iz naših obmejnih krajev.

Liubezen in gosje perie

Iz Trnovca pri Varaždinu jo je pred dnevi primahal v Maribor posestnik Valentin M. po raznih opravkih. Živahno mestno vrvenje in življenje je postavljeno možakarju bilo zelo všeč. Še bolj pa se mu je prikupilo, ko je v neki zakotni gostilni doživel veselo presenečenje. — Zgovorna ženska vroče krvi ga je zapletla v svoje mreže in Valentin je ves blažen pozabil na svojo domačijo. Pozabil je na opravke, pa tudi na večjo količino gosjega perja, ki bi ga moral po naročilu svoje skrbne žene spraviti v denar. Ko je Valentin prečul noč v sladki opojnosti in žejnih objemih svoje znanke, ji je drugo jutro sramežljivo zaupal zadevo z gosjim perjem. Znanca je bila ta-

kaj pripravljena vnovčiti gosje perje in Valentin ji je bil hvaležen. Vse, kar je vselega in prijetnega doživel v Mariboru pa se je bližalo h koncu, ko je naslednjega dne zamaš nestrpno čakal na izkupiček za gosje perje in na svojo znancko. V neprijetnih občutkih je stopil na policijo in prijavil mučno zadevo. Detektivi so še isti večer poiskali gosje perje, ki je bilo vredno 1000 Din, in neko Tončko, ki si je hotela s perjem plačati veselo družbo, ki jo je delil z njo en dan in dve noči postavni Valentin. S težko glavo si je Valentin kupil voznj listek do Varaždina in med vožnjo mnogo mislil na svojo mariborsko znancko na gosje perje in na svojo boljšo polovico...

Novi vozni redi avtobusnega podjetja MP

Dne 15. maja stopijo v veljavo novi vozni redi, na katerih so predvidene manjše spremembe:

mestne proge: na progi št. 1 (gl. kolodvor—kasarna Kralja Petra) je na novo uvedena tura od večernega osebnega vlaka iz Ljubljane in Zagreba ob 22.20 z gl. kolodvora s prihodi ob 22.27 na Glavni trg, 22.35 pred kasarno Kralja Petra in 22.42 nazaj na gl. kolodvor. — Na progi št. 3 (Pobrežje) je odhod s Pobrežja-Stanko Vrazova ulica ob 7.09 s prihodom na Glavni trg ob 7.20 (popreje 7.14 in 7.25). — Na progi št. 4 (Tezno): odhod Glavni trg 7.07, prihod na Tezno 7.20, odhod Tezno 7.20 in prihod na Glavni trg 7.35 (popreje 7.07, 7.22, 7.25 in 7.40). Odhod Glavni trg 9.22, prihod Tezno 9.35, odhod Tezno 9.37 in prihod na Glavni trg 9.50 (popreje 9.37, 9.50, 10.07 in 10.20).

Podeželske proge: znižane so cene na progi 8 in 9 (Celje) ter uvedeno večje število returk. Na progi št. 11 (Radvanje, Limbuš, Ruše) je uveden ob sobotah in pred prazniki nov avtobus, ki bo odhajal z Glavnega trga ob 15.10, prihod v Limbuš ob 15.35, odhod iz Limbuša 15.35 in prihod na Glavni trg 16. uri. Nedelj-

ska tura iz Ruš ob 17. ima prihod v Maribor ob 17.35 (popreje ob 17.40) ter ima zvezo z progo št. 1 na glavni kolodvor k osebnemu vlaku, ki odhaja iz Maribora proti Ljubljani in Zagrebu ob 18. uri. Proga št. 12 (Sv. Martin). Avtobus odhaja ob torkih, sredah in sobotah z Glavnega trga ob 12.20, prihod v Sv. Martin ob 13., odhod Sv. Martin 13.10 in prihod v Maribor 13.45 (popreje 12.45, 13.23, 13.30 in 14.10). — Sezonska vožnja Maribor—Hoče—Reka od 13. junija do 20. septembra: Proga št. 18. Ob sobotah: Maribor, gl. kolodvor 15.55, Glavni trg 16, prihod Reka 16.35, odhod Reka 16.50, prihod glavni kolodvor 17.25 (popreje 15.50, 16.45, 17.35). Nedelje in cerkv. prazniki: Maribor, gl. kolodvor 5.40, Glavni trg 5.45, prihod Reka 6.20, odhod Reka 6.30, prihod glavni kolodvor 7.05 (popreje 5.30, 6.25, 6.30, 7.15). Zvečer: glavni kolodvor 18.40, prihod Reka 19.15, odhod Reka 19.30, prihod glavni kolodvor 20.15 (popreje 18, 18.50, 19 in 19.45).

Vodstvo avtobusnega prometa M. P. Maribor, Glavni trg 26 (telefon 22-75) izdaja mesečne legitimacije za vse proge, sprejema naročila za izletniška potovanja v tu- in inozemstvo pod najugodnejšimi pogoji ter daje vse potrebne informacije.

Kejavi Maroka!

Del za delom te velike države je zapadel v roke barbarom in zdaj je preostalo samo še ta poslednji košček svobodne zemlje — Maroko.

— »Jaz naslednik Kabile,« je dejal stari kaid, »sem se boril pod vodstvom starega Hamida od Aluksemasa, očeta Abd el Krimovega proti tiranom in njihovim nasiljem.«

— Kaidova sinova iz Aluksemasa, Sahib in Abd el Krim sta bila že toliko stara, da ju je šejk poslal v Španijo nabraziti. Ko je Abd el Krim položil maturo, se je vpisal na tehniško fakulteto madridskega vseučilišča, njegov brat pa se je dve leti pozneje vpisal na pravno fakulteto. Niti eden ni dokončal svojega studija, ker je za časa njunega bivanja na univerzi oče nenadno zbolel in sta se tako morala vrniti domov. Nekaj dni pozneje je izbruhnila svetovna vojna.

— Abd el Krim je takoj prevzel oblast. Dasi je bil velik prijatelj Španije, je v

svoje razmerje s tem podpolkovnikom. Posvetovala sva se, kako naj skvariva tega človeka in ga podkupiva tega uglednega vojaka, pod oblastjo katerega se je nahajalo vse kolonijalno orožje. Po dolgem premišljevanju sem predlagal Abd el Kimu, naj mi ga dovede v goste in našel bom gotovo način, da ga podkupim.

DESETO POGLAVJE

Izdajstvo španskega polkovnika Juana Gonzalesa.

Poletnega večera so dospeli gostje s svojim spremstvom. Z vsemi častmi sem jih pričakoval in jim ponudil na razpolago ves svoj dvor. Po obedu sem jih povabil na »hišiš«. Naš evropski gost, ki ni bil vajen tega strupa, je kmalu zapadel neki vrsti pijanosti.

— Sedeli smo vprav okoli te male mize. Poleg mene se je nahajal kovčeg poln dukatov in dragih kamenov. V tem trenutku je vstopil konjenik in mi izročil pismo, ki sem ga pazljivo prebral in dejal:

— »Ali hočeš odnesti to zlato svojemu gospodarju?«

Kam gajdemo?

Šola »Glasbene Matice« priredi danes zvečer ob 20. uri v »Unionu« drugi nastop svojih gojencev. Nastopijo zrelejši učenci raznih razredov in oddelkov. »Glasbena Matica« ne širi samo elementarnega glasbenega pouka, ampak vrši resno umetniško delo med našim glasbenim naraščanjem. Izobrazila je in poslala na konservatorije že veliko svojih najnadarjenjših učencev in vedno iznova dokazala, da je vzgoja, ki so je deležni njeni učenci, v tehničnem in muzikalnem oziru neoporečna. Šolske produkcije so obračun z vodo; zato zaslužijo tudi pozornost in lep obisk s strani širšega glasbenega občinstva, ki vedno s simpatijami spremlja delo našega pravega glasbenega zavoda.

Grajska klet. Ciganski orkester, dnevno ob 20. uri. Sodeluje znana prvorazredna pjevačica Božena Kostić, ki je dobila prvo nagrado na tekmj v Beogradu.

Danes pojedina raznih morskih rib. Goštilna Videl, Rotovski trg 8.

Ognjeni element uničuje domačije

Trije posestniki žrtev požarne kastrofe

Zopet opravlja še neizsleden požigalec in piroman svoj svoj nečloveški posel na Dravskem polju. Zopet Rače. Nenadoma je včeraj okoli 11. ure dopoldne izbruhnil požar v stanovanjski hiši posestnika Jurija Lašiča, od koder so ognjeni zublji prešli radi močnega vetra na gospodarsko poslopje posestnika Antona Simoniča, ki se nahaja v bližini. Rački gasilci so takoj odbrzeli na mesto uničujočega požara in se je le z največjim naporom posrečilo, obvarovati dva metra oddaljeno stanovanjsko hišo posestnika A. Simoniča, da ni postala žrtev ognjenega

elementa in da se je preprečila nevarnost tudi za sosedna poslopja. Skupna škoda se ceni okoli 45.000 Din, ki je pa le delno krita z zavarovalnino. Vzrok nastanka ognja še ni pojasnjen. Zdi se, da bo gasilska četa v Račah tudi letos odnesla rekord, saj beleži sedaj že peto intervencijo in to samo v Račah, kjer je lani intervenirala v 14 požarnih slučajih, predlanskim pa celo v 16 požarnih slučajih.

Včeraj okrog 9. ure je izbruhnil požar v stanovanjskem poslopju posestnika Ivana Rebernaka v Lobnici. Ogenj je v kratkem času vpepelil stanovanjsko po-

slopje z vsemi pritliklinami vred. Ogenj je uničil tudi vse pohištvo, kuhinjsko opravo, življenjske potrebščine, seno in poljsko orodje. Z velikim naporom so rešili domačini le živino. Gašenje požara je bilo silno težavno, ker ni bilo nikjer v bližini vode in ker so bili vsi goreči objekti iz lesa. Škoda, ki jo trpi posestnik Rebernak, znaša nad 25.000 dinarjev, in je le deloma krita z zavarovalnino. Kako je ogenj nastal se ne ve, domneva pa se radi tlečega trama pri dimniku.

Tombola za Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju se vrši v nedeljo 17. maja ob 3. uri popoldne na Trgu Svobode. Porazdelili bomo ogromno število krasnih in koristnih daril. Del dobitkov je razstavljen v izložbi tvrdeke Wesiak. Prosimo ceni, občinstvo, da pridno kupuje tombolne karte v zavesti, da s tem podpre delo za našo lepo mladinsko ustanovo na Pohorju. — Žensko društvo v Mariboru.

V nedeljo, 17. maja velika gasilska tombola v Pekrah v novem velikem gostilniškem vrtu. Med več sto dobitki je glavni dobitnik Din 2.000. Po tomboli velika veselica.

Angleški krožek. V nedeljo 17. maja izlet v Falo. Marijo Puščavo, Št. Lovrenc. Odhod popoldne ob 1.20 z vlakom. V slučaju slabega vremena se preloži izlet na praznik Vnebohoda 21. maja.

Putnikov izlet v Južno Srbijo. Od 29. maja do 4. junija priredi »Putnik« izlet v Južno Srbijo. Spotoma bodo izletniki obiskali Oplenac. Vozijo se deloma z brzokom, deloma z avtobusi. Izlet je lep in zelo zanimiv. Din 1225.—. Informacije daje »Putnik«.

O tem in onem

Komisija banske uprave je tudi danes nadaljevala svoje delo glede raznih mariborskih regulacijskih načrtov. Bila je najprej v Cvetlični ulici, nato na Aleksandrovi cesti in Zrinjskega trgu.

Odprta noč in dan so groba vrata... V Dravski ulici št. 11 je umrl v 55. letu starosti gostilničar Fran Mahnič. V Barbarski ulici št. 6 je preminil v častitljivi starosti 80 let zasebnica Terezija Zolentova. V splošni bolnišnici je umrl v starosti 78 let vpokojeni železničar Alojzij Ravnik. Žalujemo naše toplo sočutje!

Maribor živahno prometno središče. V mesecu aprilu je dopotovalo v Jugoslavijo preko severne meje skupaj 8953 oseb, in sicer 3500 Avstrijcev, 1513 Čehoslovakov, 333 Nemcev, 90 Italijanov, 3209 Jugoslovancev in 308 podanikov drugih držav. V istem času je odpotovalo preko severne meje skupaj 7843 oseb, in sicer 3179 Jugoslovancev, 3014 Avstrijcev, 752 Čehoslovakov, 327 Nemcev, 104 Italijanov in 477 podanikov drugih držav. Največji promet je bil z Avstrijo, v tranzitnem prometu pa z Italijo.

Velika spomladanska vaja mariborskih gasilcev. V nedeljo 17. t. m. ima mariborska gasilska četa ob 10. uri dopoldne svojo veliko spomladansko vajo z vsem gasilskim orodjem. Požarni objekt tvorijo vsi objekti tvornice Freund v Melju. Namen nedeljske gasilske vaje je, da se ponovno preizkusi udarnost in strupna pripravljenost mariborskega gasilstva za slučaj velike požarne katastrofe. Vaji prisostvujejo vsi župni funkcionarji.

Inkasante išče Profituberkulozna liga v Mariboru za nabiralno akcijo v Profituberkuloznem tednu, ki bo od 17. do 24. tm. Prijave sprejema upravitelj Stenovec, OUZD, Marijina ulica 13. I. nadst., jutri (sobota) med 9. in 10. uro.

Gledališke novice. V nedeljo popoldne otroška plesna prireditev! S svojo lastno plesno šolo priredi priljubljena zagrebska plesna umetnica Mercedes Goritz Paveličeva samostojen otroški nastop, na katerem bo okrog 25 otrok poleg drugih točk izvajalo Bayerjev deci prav primerni balet »Vila Lutka«, s katerim je umetnica že v Zagrebu žela izredno velik uspeh in ki je ugajal tudi odraslim. Z

istim sporedom nastopi Mercedes Goritz Paveličeva tudi v graškem gledališču, kar je torej vsekakor lep dokaz njene umetniške vrednosti. Začetek prireditve je ob 15. uri. To je obenem letošnja zadnja otroška uprizoritev.

Celjski brivci in lasničarji izstopili iz mariborskega združenja. Iz mariborskega združenja brivcev in lasničarjev so izstopili vsi člani mesta Celja in okolice ter se včlanili v Združenju brivcev in lasničarjev v Laškem.

Pri protituberkuloznem tednu v Mariboru sodelujejo tudi člani tuk. Zveze brez poselnih intelektualcev, ki naj se v svrhu informacij glede sodelovanja zgledajo danes popoldne oz. jutri dopoldne v tajništvo v gradu.

Kino-predstave velike važnosti! Občinstvo opozarjamo, da sodelujeta iz naklonjenosti v protituberkuloznem tednu v času od 17.—24. maja 1936 tudi lastnika kinopodjetij, v Mariboru gg. Julij Guštin in g. Gjurjo Valjak v tem smislu, da se v korist tega tedna vse predstave v omenjenem času za 1.—Din podraže. Mariborčani, posečajte kino predstave vsi, kjer hoste poleg razvedrila našli še notranje zadoščenje ter uspešno podpri protituberkulozno akcijo in azilski sklad PTL. Darujmo za azilski sklad v korist naših bolnih bratov-sester!

Novice z Ljudske univerze. Danes v petek ob 20.15 se predvajajo v filmu najlepši in največji otoki našega Jadrana, Rab, Pag in Krk. Razen tega se bo še pokazal film o naših divnih »Plitvičkih jezzerih«, ki predstavljajo pravi čudež narave, kot ga veličastnejšega ne najdeš kmalu na svetu. Uvodno predavanje bo imel g. strokovni učitelj Šumljak. Popoldne ob 4. uri je mladinska predstava z istim ocelotnim programom.

Nočno lekarniško službo imata danes v petek Vidmarjeva in Savostova lekarna, jutri v soboto Sirakova in Albaneževa.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved pravi: Ponekod precej oblačno, temperatura le malo spremenjena.

Vsa društva, ki bodo imela v protituberkuloznem tednu to je v času od vstevši 17. do vstevši 24. maja 1936 kake prireditve, vljudno prosimo, da ne pozabijo na našo akcijo in azilski sklad PTL v Mariboru. Radi štednje in pomanjkanja časa, posebnih in pisanih prošenj liga ne bo razpošiljala, zato vljudno prosimo, da se uvažuje in upošteva naša prošnja, ki jo objavljamo potom časopisov. Poleg običajne vstopnine naj se v tem tednu pobira v korist tuberkuloznega gibanja še 1 Din za našo ligo. Poštne čekovne položnice Profituberkulozne lige v Mariboru se dobijo pri vratarju ekspoziture OUZD v Mariboru, Marijina ul. št. 13, nasproti sodišču, številka čekovne položnice pa je 11.615.

Kdo bi se usmilil uboge reve Antonije Klampferjeve, stanujoče v Verstovškovi ulici na Pobrežju, ki jo je zavrata jetika priključila na bolniško posteljo. Pred letom ji je jetika pobrala moža in otroka. Danes je brez sredstev in lepo prosi usmiljena srca naj ji pomagajo z majhnimi darovi lajšati hudo trpljenje zadnjih dni njenega življenja. Darove sprejema tudi uprava našega lista.

Opozoritev radi obrtnih tečajev. Opozoritev se ponovno na razpisane obrtne tečaje: avtogeno-varilni tečaj, knjigovodski tečaj, krojni tečaj za damsko krojaštvo, učni tečaj za računstvo in geometrično risanje, tečaj izpitnih predavanj. Za

izpitna predavanja je priglašeni dovolj udeležencev in se bodo v prihodnjih dneh predavanja razpisala. Za ostale tečaje je dozdaj razmeroma malo oglasov, očitno iz razloga, ker prizadeži ne čitajo časopisnih obvestil. Ako bi ne bilo v kratkem dovolj prijav, se bodo tečaji odložili na jesenski in zimski čas.

Kamenjan. Ko se je 18 letni trgovski pomočnik Anton Falež vračal domov v Rače, se je iz zasede usula nanj prava ploha kamenja in je Falež poškodovan ter ranjen obležal na cesti. Falež se zdravi v mariborski splošni bolnišnici, za napadalce poizvedujejo.

Ljubeznivi možiček. Utrujen je prišel sinoč z dela občinski uslužbenec, stanujoč v Mejni ulici, in se ni zmenil za godrnjanje in priganjanje svoje boljše polovice, da bi moral v gozd po drva. Za plačilo, ker ga je zmerjala z grdim lenuhom, jo je mož pošteno naklestil. Žena pa si je v svoji globoki užaljenosti poiskala pravico pri orožnikih, kjer je odločno zahtevala kazensko postopanje proti svojem ljubeznivemu možičku.

10 in 20 dinarski falziifikati. Danes dopoldne je prinesel na policijo trgovski pomočnik Oskar Potočan dobro ponarejen 10 dinarski kovanec. Poleg 20 dinarskih so se pričeli v Mariboru pojavljati tudi že 10 dinarski ponarejeni kovanci. Ljudje bodite previdni pri sprejemanju kovanega denarja!

Ukradena zlata ura. Neznani tat je včeraj popoldne ukradel iz suknjiča, ki ga je imel obešenega v trgovini v gradu trgovec z leseno robo Josip Krabat, moško zlato uro z zlato verižico v skupni vrednosti 2000 Din. Krabat je opazil tatvino proti večeru in jo prijavil policiji.

Aretacija nevarnega vlomilca. Orožniki so aretirali 25letnega delavca Ivana Končnika, ki je pred tednom vlomil v stanovanje posestnika Vinka Pogača v Gmajni pri Pamečah in odnesel razno zlatnino v skupni vrednosti 1500 Din. Ob aretaciji so našli pri njem zlato verižico, last Pogača. Izročen je bil sodišču.

Vozne olajšave. Tenis ima tekmo v Zagrebu od 15. do 17. maja. Dovoljena polovična vožnja na železnicih od 14. do 20. maja na podlagi legitimacije K—13.

Proslava 25letnice društva »Srpska majka«. Dovoljena polovična vožnja na železnici za delegate od 19. do 28. maja.

V Bukarešti od 9. maja do 9. junija razstava Male antante. Na romunskih železnicih 50 odstotni popust ter gratis romunski vizum.

Ptujske novice

Pred oltar. V oekvi Sv. Petra in Pavla odnosno v proštijški cerkvi v Ptujju so se poročili sledeči pari: Vladimi Tušak, trgovec pri Sv. Antonu v Slov. gor., in Katarina Rakuš, trgovka v Ptujju; Maks Murko krojač, in Katarina Juršič, zasebnica, oba iz Ptujja; Helmut Götz, drogist, in Herta Šostarič, liči trgovca, oba iz Ptujja; Franc Sakelšek, kolar v Šturmovcih, in Genovefa Bezjak, kuharica v Ptujju. Bilo srečno!

Sokolsko društvo — predavanje. V soboto 16. tm, ob 20. uri predava v prosvetni dvorani »Mladike« društveni zdravnik Sokolskega društva g. Dr. Vrečko »O utrjevanju«. Ker je predavanje popolnoma interna prireditev, vstopnine ni. Dobrodošli razen sokolskih pripadnikov tudi prijatelji Sokolstva!

Narodna gledališče

REPERTOAR.

Petek 15. maja: Zaprto.

Sobota 16. maja ob 20. uri: »Sveti Anton, vseh zaljubljenj patron«. Znižane cene. Zadnjič v sezoni.

Nedelja, 17. maja ob 15. uri: »Otroška plesna prireditev zagrebske plesne šole Mercedes Goritz-Pavelič«.

Ponedeljek, 18. maja: Zaprto.

Torek, 19. maja ob 20. uri: »Tuje dete«. Red A.

Kino

GRAJSKI KINO. Danes zadnji dan veliki kriminalni film

»ZASLEDOVANJE«.

V soboto premiera vefilma »Neporočena žena«. V glavni vlogi naša rojakinja Angela Zalokar in veliki filmski umetnik Emil Jannings.

Kino Union. Od danes vefilmi »Sto dni Napoleona«, Werner Kraus, Gustav Gründgens, Elsa Wagner, Peter Voss v glavnih vlogah.

Sokolske veste

Sokol, Maribor I. priredi v nedeljo veliko veselico na letnem telovadišču. Igrala bo godba »Drava«. Vstopnine ni!

Sokol Maribor II, Pobrežje priredi v soboto 16. maja ob 20. uri v dvorani br. Renčlja opereto »Kakor stari tako mladi« v treh dejanjih. Gostuje dramski odsek Sokola Studenci, sodeluje 30 oseb, sal. orkester »Drave« in pevsko društvo »Enakost«. Vabljeni so vsi člani in ceni. občinstvo. Igra je zelo zabavna. Pridite polnoštevilno!

Sportno gibanje

SK LJUBLJANA PRIDE!

V nedeljo 17. t. m. nastopi SK Ljubljana prvič izven Ljubljane, in sicer v Mariboru, kjer bo nastopil v prvenstveni tekmi proti SK Železničarju. Za nastop novoformiranega kluba SK Ljubljana, ki je kakor znano nastal iz fuzije ASK Primorja in SK Ilirije, vlada v vseh sportnih krogih naše banovine, posebno pa v Mariboru izredno veliko zanimanje. Nedeljska tekma SK Ljubljana:SK Železničar bo pravzaprav ognjeni krst SK Ljubljane, ki bo prvič od svojega obstoja nastopila proti močnejšemu nasprotniku, SK Ljubljana bo razumnivo poslal v Maribor svoje najboljšje moči, pa tudi SK Železničar bo nastopil s svojimi najboljšimi igralci, tako da obeta nedeljska tekma biti zares zanimiva in napeta.

Delegiranje sodnikov. Mladinsko tekmo Rapid:Železničar dne 17. t. m. vodi na mesto g. Berganta g. F. Nemec.

Konstituiranje odbora MZSP. Na zadnji seji Mariborskega zimsko sportnega podsaveza se je novo izvoljeni odbor konstituiral sledeče: predsednik Gmrs Miloš, I. podpredsednik dr. Lutman Stane, II. podpredsednik Aljancič Lambert, tajnik Konič Pino, blagajnik Golubovič Vekoslav, teh. vodja Forstnerič Vili, gospodar Krajšek Janko. Ostali odborniki so: Voglar, Fišer, Kebrič, Cvirn, dr. Kac R., kap. Ilič, Čerin, dr. Velker, Vezjak, Korbar, Gladnik in Vetrli.

Okrožni odbor LNP, službeno. Razpored tekem za nedeljo 17. t. m.: V Mariboru na igrišču SK Rapida ob 9.30 prvenstvena tekma SK Rapid mladina:SK Železničar mladina. Službeni odbornik g. Stojnič. Na igrišču SK Železničarja ob 14. poskusna tekma SK Slavija (Pobrežje): SK Železničar rezerva in ob 16. prvenstvena tekma SK Ljubljana:SK Železničar. Službujoči odbornik g. dr. Glušič. V Ptujju na igrišču SK Ptujja ob 16. prvenstvena tekma SK Ptuj:SK Drava. Službujoči odbornik g. Nagelschmidt, Tajnik.

ISSK Maribor, lahkoatletski odsek prireja v nedeljo, dne 17. t. m. na stadionu SK Železničarja s pričetkom ob 9. uri medklubski lahkoatletski meeting za katerega so prijavi mariborski klub svoje najboljše atlete. Sodelovala bo tudi ekipa SK Ptujja. Program tekmovanja je zelo pester ter bodo nastopili seniorji, juniorji in veterani.

EUGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesorja Rabaja

ROMAN

Med tem se je spravila neka pošast tu-di nad ogromni kip ustanovitelja druge-ga imperija in ga skušala dvigniti s podstavka, toda bil je vendarle pretežek. Zato so ji priskočile na pomoč druge in z združenimi silami je solta nazadnje le popustila. Ko je bila zvrnjena na tla, so jo pošasti — Bog si ga vedi čemu — dvignile in odnesele divje tuleč dalje po mestu vse do cerkve sv. Petra, kjer so vdrle v stavbo in postavile, bronastega velikana — na altar. To jim je očitno tako zelo ugajalo, da so pričele divje ple-sati naokoli. Potem so — zopet Bog vedi zakaj — vzele kip in ga zopet vlekli s seboj, dokler se ga nazadnje niso naveli-čale ter ga vrgle v Tiberio. V reko je pa padel tako, da sta glava in dvignjena desnica meletli iz valov in se je zdelo, ko da kliče potapljaljoči se človek na pomoč in se še z zadnjimi silami upira smrti ter večni porabi. Človek, ki bi šel po na-

naključju mimo, bi si morda celo domi-sljaj, da sliši obupni:

»Aiuto!«

Podobnih čudnih pobalinstev so napra-vile gorile, a tudi druge pošasti še več. Kar na lepem so n. pr. porušile Beneško palačo in potem pretaknile vse po ruše-vinah, med katerimi so našle tudi zelo veliko zastavo ter jo vihrajoče odnesle s seboj, kakorda so sedaj one naslednice rimskega imperija in vladarice večnega mesta. Da je bil prizor še bolj grotesken, je našla zaostala gorila nekoč še neko črno čepico ter jo posadila na glavo tisti, ki je nosila zastavo. Pri tem so ostale neprenehoma kričale, da se je zdelo, ko da obhaja Rim novo veliko manifestacijo v proslavo kdo ve katere obletnice ali zmage.

Ves dan je trajal divji hrup, zvečer so pa pošasti utrujene legle po tleh kar po ulicah in trgih ter pozaspale. Samo zmaj

človek je bdel. Stopal je s svojimi ogrom-nimi nogami po Apijski cesti in premi-sljeval. Zavojeval je Italijo, njeno sredi-šče, večni Rim in Vatikan, toda zado-voljstva ni čutil. V njem je bila kljub te-mu obupna praznina.

Zmaj-človek je bil sredi svoje strašne in zmagovite vojske obupno sam. Ta svet živalskih velikanov mu je bil tuj. Ni se mogel zlit z njim v enoto enakega med enakimi. Novogvinejski zmaji, ki so imeli njemu enako zunanjo telesno obliko in so mu bili tako najbližji, so bili vendarle še vedno živali brez človeškega razuma, s katerimi se ni mogel sporazumeti tako, kakor si je želel.

»Premagal sem velik narod, osvojil ob-širno državo,« je premišljeval. »Pred me-noj trepeče svet. Strašna groza se širi pred mojimi pošastnimi krdeli. Človeštvo gine, ali pa beži v blaznem strahu dalje, ne da bi samo vedelo kod in kam. Jaz pa sem sam na vsem vesoljnem svetu, kakor je bil Adam, ko ga je Bog ustva-ril.«

S povešeno glavo je stopal dalje po ce-sti, ki je videla v tisočletjih že toliko voj-ska in prizorov, toliko življenja in zgodo-

vine, a še nikoli dotlej zavojevalcev v gro-zotnih oblikah pošastnih živali. In premi-sljeval je naprej:

»Kaj naj storim? Naj zaustavim vse te svoje črede in jih organiziram za novo življenje v osvojeni državi? Toda kako? Kdo me bo razumel? Ko bi imel vsaj sa-me zmake, kakršen sem jaz! Potem bi se morda dalo kaj napraviti. Toda z vsemi temi tako raznolikimi bitji! Ne, to ni mo-goče.«

Postal je nemiren in nestrpen:

»Kaj naj tedaj storim? Uničujem dalje vse, na karkoli naletim? Naj vihram pre-ko sveta kakor mongolski Tamerlan? Dr. Servacij Evarist hoče tako. Njegova želja je, pokončiti človeštvo. Bog vedi, zaka-to hoče?«

Novo vprašanje ga je nenadoma vsega zaposlilo. Nazadnje je pa razsodil:

»Ne, tega ne vem, zakaj hoče človeštvo pokončiti, toda dobro vem, da ne bo prav nobene škode, ako ga res uničimo. Če-mu bi še dalje živelo, trpelo, se mučilo? Torej naj ga res uničimo?«

(Dalie sledi.)

Iz življenja in sveta

Ljubezen in zakon pri divjakih

Vse naravne dogodke si divjaška ple-mena razlagajo kot čudeže. V tem so divjaki morebiti srečnejši od nas civili-zirancev. Divjaki nimajo vere, a imajo strah. Tako izvirajo tudi neštete zapove-di in prepovedi, ki urejajo ljubezensko in zakonsko življenje primitivnih ljudstev, iz strahu, da bi njih kršitev kaznovala čudežne sile s strašnimi kaznimi, kakor s sušo, nevihtami, lakoto, potresom, bo-leznimi. Nam se zdi vse to »naivno« in vendar je v tej naivnosti modrost divja-kov.

Zakoni med sorodniki, tudi med daljnji-mi, in celo flirtanja bratrancev s sestri-čnami so pri divjakih strogo prepoveda-na. Naravna ljudstva tudi ne bi mogla razumeti naše navade, da pošiljamo bo-lehne ali noseče žene v tovarne in pisar-ne. Divjaki takim ženam ne dovoljujejo niti dela v kuhinji. To prepoved uteme-ljujejo z različnimi mističnimi nevarnostmi, toda uspeh je ta, da obvarujejo ženo in potomstvo težke zdravstvene škode. — Njih modrost gre še dalje. Pri divjakih tudi možu noseče žene ni dovoljeno, da bi se udeležil vojnih pohodov in nevarnih lovov. Tako je mož prisiljen skrbeti za

ženo prav v času, ko je najbolj potrebna njegove pomoči. Takih določb civilizirani svet ne pozna!

Primitivni narodi so v ostalem že davno rešili **težaven problem za ohrani-tev neke estetike in higijene v zakonu**. Namreč **problem ločenih spalnic**. Divja-kova koča je dejansko razdeljena v dva prostora: eden je za moža, drugi za že-no. Vprašanje poročne noči, v kateri je morala mlada žena prestati težke dušev-ne in telesne muke, je pri primitivnih ljudstvih rešeno. Pri nas ga sicer ni po-trebno reševati, ker se po navadi samo reši... Večina naravnih ljudstev pozna namreč neko dobo **med poročnim dnev in pričetkom zakonskih odnosov**, ki traja devet dni, a tudi tri mesece. Civilizi-ranec ne bi imel takega potrpljenja!

Pojem **zakonske zvestobe** pa pri div-jakih ni absoluten. Pri nekaterih primi-tivnih ljudstvih ni zakonolom samo do-voljen, marveč celo zapovedan. Če je na pr. žena povila mrtvo dete, mora pri-padat najprej drugemu moškemu, pred-no lahko obnovi odnose s svojim možem in mož ima pravico zahtevati, da žena prelomi zakonsko zvestobo. Na drugi

strani pa je tudi včasih mož prisiljen, da prelomi zvestobo, na primer, če odhaja na lov, ali v vojno. Zakonolom naj ga v teh nevarnih primerih obvaruje nevar-nosti in mu poveča pogum. Nam se zdi čudna takšna seksualna morala, a ven-dar se divjak očuva z njo nekih nevar-nosti, ki nastajajo z odvrinjenjem eroti-čnih želja, ki vodijo do znanih nervoz, o ka-terih nam govori moderna psihoanaliza. Stari Grki so imeli za te odrinjene eroti-čne želje takozvano **Bakhovo noč**, ko sta smela mož in žena po milji volji lomiti svoj zakon, primitivna ljudstva pa imajo zapovedi, ki jim zapovedujejo isto.

V seksualni morali primitivnih ljudstev se razodeva polno majhnih modrosti, ki pa imajo veliko higiensko, socialno, bio-loško in psihološko smotrnost. Ta smo-trnost nas preseneča tem bolj, ker je ni spočelo razumsko telitanje, temveč samo instinkt. In že Schopenhauer je nekoč dejal, da omogoča razum odločitev med različnimi možnostmi, da pa izgubi člo-vek z njim nepogrešno sigurnost dejanja, ki je lastna nagoru.

Poljičanske novice

Lepa proslava materinskega dne. Ze-lo lepo in primerno je tukajšnji Sokol pro-slavil v nedeljo materinski dan. Bogat spored, ki ga je izvedla ob velikem odo-bravanju sokolska in šolska mladina, je vseboval srčkane deklamacije, petje, pri-zorček Anice Černejeve »Mamica išče knjig.

svoje dete« in Andersen-Meškovo prav-ljično igrice s petjem v 6. slikah »Mati«. — Visoka pesem materine velike ljube-zni in žrtve do njenih najdražjih je zadi-hala na sokolskem odru. Pretresljiva igrice, prizorček, kakor vse druge do-bro izvedene točke sporeda, so segle navzgor do srca. Solznih oči so zapu-ščali dvorano s ponovnim spoznanjem v duši: **da močno čez vse, res je ljubeče srce, nihče pa ne ljubi to mati**. Vloga matere je čuvstveno in odlično odigrala s. podnačelnica Gašparičeva. Za uspeh prireditve se je z vso ljubeznijo do stvari zavzelo tukajšnje učitelstvo. Obisk je bil sicer lep, žal pa ne tak kakor je bilo pričakovati in bi bila prireditev kot taka zaslužila, Sokolska organizacija je ven-dar državna, zato nikakor ne kaže njenih prireditve omalovaževati.

REPORTAŽA V ŠTEVILKAH.

Labudar povzroči vsako leto v gozdo-vih ameriških držav nad 20 milijonov dolarjev škode.

V dominikanskem samostanu na Du-naju hranijo zanimivo knjigo, v kateri so vpisana mena vseh menihov/ ki so kedaj živeli v samostanu. Knjiga je vi-soka 120, široka pa 90 cm. Posamezni listi so tanke deščice, preoblečene s per-gamentom.

Knjižnica angleškega muzeja je naj-večja na svetu. Šteje nad 4 milijone

Poletni vozni red

veljaven od 15. maja.

Nocoj o polnoči je stopil v veljavo novi vozni red na naših železnicah. Na progah, ki vodijo mimo Maribora ni bistvenih sprememb, izvzemši nekaterih vla-kov, ki so na novo upeljani. Vendar pa imajo nekateri vlaki, ki prihajajo in od-hajajo iz Maribora nekoliko spremenjene prihode in odhode. Novi vozni red velja za poletni čas.

Odhod vlakov iz Maribora			Prihod vlakov v Maribor		
Čas odh.	Vrsta vlaka	v smeri	Čas prih.	Vrsta vlaka	iz smeri
2.41	B 501	Ljubljana, Trst, Zagreb, Sušak, Split, Beograd	2.55	B 502	Trst, Ljubljana, Beograd, Split, Sušak, Zagreb
5.10	P 515	Ljubljana, Zagreb	6.39	P 512	Ljubljana
9.45	P 519	Ljubljana, Zagreb, Postojna	7.50	B 510	Beograd, Split, Sušak, Zagreb, Ljubljana (15. VI. do 15. IX.)
13.58	B 505	Ljubljana, Trst Zagreb, Sušak, Split	9.08	P 516	Ljubljana
14.15	P 523	Ljubljana, Postojna, Trst	10.59	P 518	Postojna, Ljubljana, Zagreb
18.00	P 525	Ljubljana, Zagreb	15.52	B 506	Split, Sušak, Zagreb, Trst, Ljubljana
21.10	B 509	Zagreb, Sušak, Split, Beograd, Ljubljana (15. VI. do 15. IX.)	17.29	P 524	Postojna, Ljubljana, Zagreb
21.40	P 527	Zidani most, Ljubljana	22.13	P 526	Ljubljana, Zagreb
5.35	P 1111	Murska Sobota, Kotoriba	6.39	P 512	Čakovec, Kotoriba
8.35	P 1119	Čakovec	8.54	P 1124	Kotoriba, Murska Sobota
11.48	P 1113	Murska Sobota, Kotoriba	14.21	P 1130	Čakovec
17.11	P 1115	Murska Sobota, Kotoriba	18.18	P 1126	Kotoriba, Murska Sobota
21.40	P 527	Čakovec, Kotoriba	21.37	P 1128	Kotoriba, Murska Sobota
4.36	P 9022	Ruše	5.32	P 9023	Ruše
5.44	P 9012	Prevalje, Velenje, Celovec	7.33	P 9011	Prevalje, Slovenjgradec
13.20	P 9014	Prevalje, Velenje, Celovec	12.26	P 9013	Celovec, Prevalje, Velenje
14.28	P 9024	Ruše	16.52	P 9025	Ruše
18.42	P 9016	Prevalje, Celovec	20.30	P 9015	Celovec, Prevalje, Velenje
3.18	D 188	Wien, Berlin, Warszawa	2.19	D 187	Berlin, Warszawa, Wien
7.08	P 614	St. III, Wien	7.38	M 9611	St. III (Samo ob delavnikih)
8.12	E 242	Wien, Praga (Od 15. VI. do 15. IX.)	8.25	P 615	Wien, St. III
10.00	P 612	St. III, Wien	12.14	P 1213	Mürzzuschlag, Graz, St. III
13.05	P 622	St. III, Wien	13.34	D 181	Praga, Wien
16.15	D 182	Wien, Praga	17.42	P 611	Wien, St. III
18.30	M 9612	St. III (Samo ob delavnikih)	20.41	E 241	Praga, Wien (15. VI. do 15. IX.)
20.45	P 616	St. III, Wien	21.28	P 613	Wien, St. III

Mali oglasi

Razno

V nedeljo, dne 17. t. m. bo **OTVORITEV** novega keglišča in vrtna veselica z godbo v gostilni Partlič, Zg. Duplek, pri mo-stu. 2377

SAMO 2 DNI!

Narodna ročna dela se pro-dajajo na stojnici Vodnikov trg, v petek in soboto. 2372
V nedeljo otvoritev krasnega **GOSTILNIŠKEGA VRTA** s koncertom v gostilni Kren, Pobrežje. Pristna vina, piške, domače klobase, meso iz kible, postrežba točna. Se priporoča gostilničar Kle-menšak. 2370

DIN 20.—

ženske jopice naprodaj pri Trpimu Vetrinjska 15. 2260

Službo išče

POŠTEN IN ZANESLJIV INKASANT vešč svojega posla, sprejme še inkaso obrokov in računov 2—3 trdk v Mariboru in okolici. Garancija na razpo-lago. Ponudbe pod »Siguren uspeh« na upravo lista. 2359

Službo dobi

Delo dobi prav dober **KROJAŠKI POMOČNIK** takoj pri H. Kodrič-u. kro-jaštvo. Koroška c. 47. Maribor. 2371

PRIDNO KUCHARICO z večletnimi izpričevanji, ki opravlja tudi vsa druga dela, sprejemem. Naslov v upravi lista. 2369

Sobo odda

Prazno, separirano, solčno **SOBO** v bližini parka oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 2374

Čestna naznanila se ne izdajo

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubien soprog, oče, stari oče in tast, gospod

ALOJZIJ RAUNIG

upokojenec državnih železnic,

v sredo, dne 13. maja 1936 ob 17. uri po dol-gem, težkem trpljenju v 78. letu starosti Bogu vdano preminul. Pogreb blagega pokojnika se vrši v petek, dne 15. maja 1936 ob pol 15. uri od mrtvašnice na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedel-jek, dne 18. maja 1936 ob 7. uri v magdalen-ski cerkvi.

Maribor, dne 14. maja 1936.

2375

Globoko žalujoči zaostali.